

Metodika Zdravotního programu

- 1) Zdravotní program Svazu chovatelů prasat je otevřený program, do něhož může vstoupit kterýkoli chovatel prasat jež je členem plemenné knihy či SČHP.
- 2) Kontrolu zdravotního stavu provádí osoba, vybraná Svazem chovatelů prasat v řádném výběrovém řízení, pověřená praktickou realizací zdravotního programu.
- 3) Diagnostika onemocnění v rámci „Zdravotního programu SČHP“ je prováděna podle postupů popsanych v příloze této metodiky.
- 4) Chov v němž je prováděn „zdravotního program SČHP“ podle této metodiky má právo používat **Osvědčení o provádění zdravotního programu** Svazu chovatelů prasat.
- 5) Chov zařazený do zdravotního programu SČHP je povinen:
 - a. provádět periodické kontroly zdravotního stavu, prostřednictvím pověřené osoby, v rozsahu a četnosti dané přílohou.
 - b. zabezpečit maximální ochranu chovu před proniknutím nákaz.
 - c. neprodleně po obdržení výsledků z laboratoře je předat k posouzení Svazu chovatelů prasat resp. organizaci tím pověřené.
 - d. v případě výskytu kterékoli ze sledovaných chorob neprodleně uvědomit Svaz chovatelů prasat.
- 6) Pokud chovatel písemně prohlásí, že v daném chovu se vyskytuje některá ze sledovaných chorob, pak nemusí být prováděna u této nemoci diagnostika. Chov bude v takovém případě zařazen do kategorie pozitivní.
- 7) V případě vakcinace proti mykoplazmové pneumonii je chov zařazen do kategorie kontrolované.
- 8) Diagnostika actinobacilové pleuropneumonie a sípavky je prováděna v běžném rozsahu i v případě vakcinace proti těmto onemocněním (vyjma případu uvedeného v odst. 6.). V osvědčení bude v takovém případě uveden status chovu „kontrolovaný“ a současně s tím označen „bez nálezů“ či „pozitivní“.
- 9) Pokud chovatel odmítne provádět diagnostiku sípavky, bude chov zařazen do kategorie „neznámý“ bez ohledu na to, zda vakcinuje či nikoli.
- 10) Osoba pověřená prováděním zdravotního programu SČHP po zaslání výsledků vyhodnotí nákazovou situaci v chovu a předá výsledek šetření Svazu, který základě této zprávy a protokolů SVÚ vydá **Osvědčení o provádění zdravotního programu**.
- 11) Pověřená osoba zpracuje na základě výsledků monitoringu návrh ozdravných opatření (pokud je chovatel žádá) a předá je zvolenému veterináři. V tomto návrhu nesmějí být uvedeny konkrétní farmaceutické preparáty. Volba konkrétních léčiv a praktického veterináře je plně v kompetenci chovatele.

Příloha metodiky zdravotního programu SCHP:

Diagnostika, odběr vzorků a metodiky vyšetření jednotlivých nemocí

Sípavka prasat:

bakteriologické vyšetření na přítomnost toxinogenních kmenů *Pasteurella multocida*.

1. Při prvním vyšetření:

- a) chovy s klinickými projevy onemocnění – nasální výtěry 10 kusů zvířat (běhouni) s klinickými příznaky (izolace a charakteristika kmene).
- b) ostatní chovy – negativní a vakcinované – nasální výtěry 100% základního stáda.

2. Při opakovaných vyšetřeních

- a) chovy s pozitivním předchozím nálezem nebo chovy neznámé – nemusí provádět diagnostiku, pokud nechtějí změnit statut na prostý. V takovém případě předloží zdravotní komisi ozdravný plán. Pro přechod z kategorie pozitivní do kategorie „bez nálezu“ musí být proveden monitoring v rozsahu prvního vyšetření (viz 1b).
- b) chovy s předchozím negativním nálezem – provádějí vyšetření jedenkrát ročně. Počty zvířat se vychází z průkaznosti 95% a prevalence 5% (klíč pro odběr vzorků), přičemž do tohoto počtu mohou být zahrnuta vyšetření u zvířat prodáváných z chovu. Povinně musí být vyšetřena veškerá nově zařazená zvířata a všichni kanci.
Veškerá vyšetření (u nakoupených a prodáváných zvířat), která mají být vzata v úvahu, musí být doložena zprávou veterinárního ústavu.

Aktinobacilová pleuropneumonie:

sérologické vyšetření ELISA testem na Apx-IV u prasat kategorie hmotnosti 50 – 100 kg, s ohledem na klinické projevy v chovu, případně historii výskytu APP.

1. Při iniciálním vyšetření se vychází z průkaznosti 95% a prevalence 10%, při periodickém prevalence 20% (klíč k odběru vzorků).

2. Při opakovaném vyšetření:

- a) chovy s pozitivním předchozím nálezem – nemusí provádět diagnostiku, pokud nechtějí změnit statut na prostý. V takovém případě předloží zdravotní komisi ozdravný plán. Pro přechod z kategorie pozitivní do kategorie „bez nálezu“ musí být proveden monitoring v rozsahu prvního vyšetření (viz 1).
- b) chovy s negativním nálezem musí provádět vyšetření jedenkrát ročně v rozsahu dle klíče k odběru vzorků.

Enzootická pneumonie – *Mycoplasma hyopneumoniae*:

sérologické vyšetření ELISA testem DAKO případně testem IDEX. Depistáž charakteristických patomorfologických změn u porážených prasat.

1. První vyšetření:

- a) chovy bez klinických projevů onemocnění nebo s neznámou situací (nevakcinované) - sérologické vyšetření. Při iniciálním vyšetření se vychází z průkaznosti 95% a prevalence 10%, při periodickém prevalence 20%.

- b) chovy s klinickými projevy onemocnění a vakcinované - kontrolní odběr 5 vzorků plíc s charakteristickými změnami na jatkách a průkaz původce (M.h.) PCR testem.

2. Opakovaná vyšetření:

- c) chovy s pozitivním předchozím nálezem – nemusí provádět diagnostiku, pokud nechtějí změnit statut na prostý. V takovém případě předloží zdravotní komisi ozdravný plán. Pro přechod z kategorie pozitivní do kategorie „bez nálezu“ musí být proveden monitoring v rozsahu prvního vyšetření (viz 1).
- d) chovy s negativním nálezem musí provádět vyšetření jedenkrát ročně v rozsahu dle klíče k odběru vzorků.

Dysenterie prasat:

1. Bakteriologické vyšetření na přítomnost *Brachyspira hyodysenteriae* individuálních vzorků od všech průjmujících zvířat nebo dle tabulky při předpokládané průkaznosti 95% a prevalenci 5%.
2. Není-li výskyt průjmů – směsné vzorky v počtu 5 z předvýkrmu a 5 z výkrmu dle klinického zjištění v daném chovu, případně historie výskytu onemocnění.
3. Intenzita vyšetření se v při opakovaných vyšetřeních nemění. Vyšetření jsou prováděna jedenkrát ročně.

Klíč odběru vzorků

Populace Celkem ks	Průkaznost 95 %		
	Sípavka – opakované cyklické vyšetření prasnic	App + <i>M.hyo</i> pneumoniae + <i>Brachyspira hyodysenteriae</i> – první vyšetření prasat	App + <i>M.hyo</i> pneumoniae+ <i>Brachyspira hyodysenteriae</i> – opakovaná cyklické vyšetření prasat
do 100	44	25	13
do 125	47	25	13
do 150	48	26	13
do 175	49	26	13
do 200	50	26	13
do 250	52	27	13
do 300	53	27	13
do 450	55	28	13
do 650	56	28	13
do 750	57	28	13
do 3000	58	29	13
nad 3000	60	30	13